No. 938 Zaterdag 21 December 1901. 18de Jaargang.

AMIGOE DI CURAÇAO

WEEKBLAD VOOR DE CURAÇAOSCHE EILANDEN.

Dit Blad verschijnt elken Zaterdag.
Abonnementsprijs voor Curaçao, Bonaire en Aruba per drie maanden fl. 2,— met vooruitbetaling.
Voor het Buitenland per jaar fl. 10,—
Afzonderlijke nummers fl. 0,20.

BUREAU VAN DIT BLAD
PLEIN CONCORDIA N°. 129, PIETERMAAI.

E Courant aki ta sali toer dia Sabra.
Su prijs di abonnement ta fl. 2,— pa tres luna pagar padilanti.
Pa lugarnan foi Curaçao, Bonaire i Aruba fl. 10,— pa anja.
Un number sol fl. 0,20.

Curaçao, 20 December.

KERSTMIS.

De leer des christendoms handelt over God en diens wezen, over den mensch en zijn bestemming. Het christendom steunt op een reeks publieke feiten, geschiedkundig vaststaande en bewezen; doch alles beweegt zich om één middelpunt, alles vloeit voort uit één hoofdbron, alles wordt verklaard en verduidelijkt door één hoofdfeit, het keerpunt van geheel de wereldgeschiedenis: — de *geboorte* van JESUS CHRISTUS, de openbaring van den Zoon Gods in 't vleesch.

Het christendom steunt op Jesus Christus, en is niets anders, dan de verklaring van Christus' persoon en werk. Daarom is de geboorte des Zaligmakers in Bethlehems stal een wereldfeit, een daad van ondoorgrondelijke beteekenis, welke van het begin der wereld af reeds werd voorbereid en nog bij het einde der wereldgeschiedenis haar invloed zal laten gelden. Een ieder, die gelooft, hoopt en bemint, blikt op naar de arme kribbe als naar den oorsprong van het aardsche geluk, en de hemelsche gelukzaligheid; alwie strijdt en kampt, put daar kracht en sterkte; en zoo er zijn, die onder lijden gebukt gaan, zij vinden daar troost en moed. In de kribbe van Bethlehems stal heeft God, de Almachtige, de Krachtige, de Trooster, de bron van alle geluk, zich op het innigst met ons, arme menschenkinderen vereenigd; Hij zelf is mensch geworden, en heeft onder ons gewoond en; wij hebben zijn heerlijkheid aanschouwd, als van den Eeniggeborenen des Vaders, vol genade en waarheid.

„Ik geloof in God, den Vader, almachtig, Schepper van hemel en aarde en in Jesus Christus, zijn eeniggeboren Zoon, onzen Heer; die ontvangen is van den H. Geest, geboren uit de Maagd Maria; die geleden heeft onder Pontius Pilatus, gekruist, gestorven is en begraven en ten derden dage verrezen is van den dood."

Deze zijn de grondwaarheden van onzen H. Godsdienst, de grondwaarheden van geheel het christendom. Kort en bondig wordt ons voorgehouden, wat wij gelooven moeten, duidelijk en klaar zijn de verhevenste geheimen hierin neergelegd. Niemand behoeft te vragen, wat het christendom leert van den Christus. Zonder omhaal van woorden, zonder duistere, onverstaanbare machtspreuken, zonder dubbelzinnigheden, of uitvluchten, kan een ieder vernemen, wat hij gelooven moet. Jesus Christus is de eeniggeboren Zoon van God, die dus zijn Vader is. Vader en Zoon hebben immer dezelfde natuur, dus is Christus God, gelijk de Vader. Van denzelfden persoon van wien wij gelooven, dat hij eeniggeborene des Vaders is, wordt tevens gezegd, dat hij ontvangen is van den H. Geest, geboren uit de Maagd Maria. De Goddelijke Persoon, die reeds de natuur zijns Vaders bezat, de goddelijke, vereenigt hiermede dus ook de natuur zijner Moeder, de menschelijke. Christus is derhalve God en mensch, een goddelijke persoon met twee naturen, de goddelijke en de menschelijke.

Dit alles begrijpen wij niet; maar toch heeft God zelf ons dit zoo geopenbaard. Wij vragen, wanneer wij een onbekende ontmoeten, wie hij is, en gelooven hem, omdat deze persoon zelf dit wel het beste zal weten. Vragen wij nu aan God, wie Hij is. God openbaart ons zijn wezen en zijn eigenschappen en wijst ons op zijn werken. Moeten wij nu God niet gelooven, wanneer Hij ons zegt, wie Hij is, omdat wij zijn woorden, ofschoon klaar en helder uitgesproken, niet begrijpen kunnen? Een ieder denkt zich God als het hoogste wezen; dan heeft God ook iets wat alles overtreft, wat nergens gevonden wordt waarvan wij ons dus geen denkbeeld kunnen vormen. Wanneer God ons nu zegt wie Hij is, wordt ons een *waarheid* medegedeeld, — God kan niet liegen, — maar die waarheid, vaststaande als God zelf, gaat boven ons verstand, *moet* boven ons verstand gaan, omdat het een *goddelijke* waarheid is. Deze waarheid door God geopenbaard en welke op geen enkel andere wijze kan gekend worden, omdat zij het menschenverstand te boven gaat wordt een geheim genoemd.

Zoo ook is de geboorte van Christus een geheim, dat niemand voldoende kan verklaren, maar wat toch vaststaat en onwrikbaar. De geboorte van Christus is een feit, een geschiedkundige gebeurtenis, welke niet valt te loochenen; het keerpunt der wereldgeschiedenis. Maar wie zal ons verklaren hoe het mogelijk is, dat God mensch wordt en geboren is uit een Maagd? Ziehier de geheimenis. Wel kunnen wij alle moelijkheden van ons verstand, welke ons het gelooven zwaar maken, voldoende oplossen, wel kan niemand ooit na de openbaring van een geheim de onmogelijkheid hiervan bewijzen, maar het wezen zelf der geheimenis blijft voor ons toch immer verborgen. Wij zien in de vereeniging van stof en leven, ziel en lichaam wel eenige gelijkenis met Gods menschwording, en ook wij deelen onze gedachte mede in zinnelijk waarneembare klanken en woorden, doch nooit zullen en kunnen wij komen tot een volledig begrip der *Incarnatie Gods*.

En toch is er iets wat ons veel duidelijk maakt, iets wat op vele duistere vragen antwoord geeft, iets wat ons zelfs voldoet en bevredigt. Het is deze gedachte: de oorzaak van alles, wat wij gelooven moeten is *de liefde*. Voldoet deze ééne gedachte niet meer dan vele geleerde twistredenen? De liefde is het kortbegrip der christelijke leer. Vraagt niet meer, waarom in Jesus Christus de hemel zich met de aarde heeft vereenigd, God ook de menschelijke natuur heeft aangenomen. „Zoozeer heeft God de wereld liefgehad." Is het dan zoo onbegrijpelijk, dat God bemint en zijn oneindige goedheid op oneindige wijze mededeelt? Wat onderneemt niet een sterke ziel uit liefde naar roem; of zelfs de meest gewone uit liefde naar rijkdommen. Nog algemeener, wat beproeft niet eenieder als hij bezield is door liefde. Er bestaan geen gevaren meer, arbeid en moeite worden niet geteld; de liefde doet wonderen. Wanneer reeds de mensch, niettegenstaande hij zwak is en weinig vermag, naar het onmogelijke reikt om zijn liefde te voldoen, zal dan God, zoo hij bemint niets buitengewoons verrichten?

Ten tijde van den apostel Joannes wilde een Corinthiër niet aannemen, dat God mensch was geworden en het zoenoffer der menschen. En wat antwoordde deze verheven ziener, de arend van het Nieuwe Testament, deze vriend van Jesus, die om zijn maagde-

Feuilleton.

Het orakel der waarzegster.

II.

De slaaf had onbemerkt door de twee anderen, zijne handen gevouwen en een blik naar boven geworpen; dan zeide hij: „Gij zijt gelukkig, o meester, gij zijt getuige geweest van den *verhevensten nacht*, welken de aarde aanschouwd heeft. In dien nacht is de Verlosser der menschheid geboren, de vredevorst, de eene, groote God, op Wien de aarde gewacht heeft en Die haar de tijden van geluk en vrede wil brengen. En de ster, welke gij gezien hebt, is geen gewone ster geweest."

„Dat is zeker," onderbrak de grijsaard hem, „ik heb haar nog gezien, toen ik uit dat akelige hol gevlucht was. Zulk een wonder aan den hemel heeft men nooit, noch voor, noch na dien tijd gezien."

„Het is de ster geweest, welke aan de aarde verscheen, om haar de geboorte van haren nieuwen heer en koning plechtig aan te kondigen, gelijk oude profetische boeken zulk reeds lang hebben voorspeld. Alle volkeren hebben haar gezien en zijn getroost geworden. En daarom was de waarzegster in het hol zoo verrukt, omdat zij haar aanschouwde; want zij is bij haren aanblik van den boozen geest des afgronds en van den vloek, die haar tot dusverre bezeten had en tot zijnen dienst misbruikte, verlost geworden. Daarom heeft hij zoo geraasd, was hij zoo woedend, wijl zij hem zoo ontrukt werd. Gij hebt er goed aan gedaan, door haar te helpen bevrijden. Wat zij u echter ten slotte gezegd heeft, dat kan wel waarheid zijn; want toen was zij van de macht der duisternis en leugen verlost. Ik kan u verder nog melden, meester, dat bij het verschijnen van die ster niet alleen in uw geboorteplaats en vaderland, maar ook op vele andere plaatsen, in geheel Italië, Griekenland en Afrika, de orakels verstomd zijn en plotseling verwoest werden, dat de sybillen niet meer konden waarzeggen, dat de stemmen in de tempels der goden zwegen en er nog andere teekenen geschiedden. Dit gebeurde, omdat nu de groote God van vrede en waarheid het woord heeft; dat was Zijne macht. Ook in Rome zelf zijn buitengewone dingen geschied: de nieuwe God van hemel en aarde is in den nacht Zijner geboorte aan keizer Augustus verschenen; en een bron van zuivere olie borrelde uit den grond op en vloeide drie dagen lang — niemand kon zulks begrijpen."

De grijsaard gebood met de hand te zwijgen. Ernstig staarde hij voor zich uit, toen vroeg hij, in de drukkende zwoelte reeds met moeite ademhalend:

„En hoe heet dan deze nieuwe, ééne God der aarde, die destijds geboren werd?"

De slaaf kruiste de handen over zijne borst en noemde vol diepe godsvrucht den naam: *Jesus Christus*."

„Dus ben je een christen, Syrus?" kwam het over de lippen van zijn heer.

D slaaf knielde aan de zijde van den grijsaard en sprak: „Ja, meester, de gunst, welke gij mij hebt beloofd, zij, dat gij uwen slaaf niet te gering zult achten, om u de boodschap van de waarheid te brengen."

„Jij — een christen!" herhaalde de grijsaard. Toen wierp hij het hoofd achterover en viel in onmacht.

„Help, goede Syrus!" riep Domitilla verschrikt. Maar in hetzelfde oogenblik beefde de aarde onder zulke vreeselijke schokken, zulk akelig kraken, alsof zij in puin stortte. Er ontstond eensklaps eene diepe duisternis; er viel onophoudelijk een dichte regen van heete asch, waartusschen kleine steenen: van tijd tot tijd vlogen groote steenklompen met veel gedruisch uit de lucht en sloegen kletterend in den grond neder. Het loeien van den storm, het bulderen van de zee, het sissen en blazen van den gloeienden lavastroom, welke aan kwam rollen en in zee vloeide of ook reeds landerijen, velden, tuinen en straten langzaam verzwolg en bedolf, het schreeuwen en brullen der woelende menigte, die elkaar daarbuiten verdrong en voortjoeg, dat alles was eene afgrijselijke muziek in dezen verschrikkelijken nacht.

Met moeiten werd er een fakkel aangestoken. De grond en het atrium voorhof van het huis, den geheele binnenhof waren reeds een voet hoog met asch bedekt; al heviger viel de ijselijke doodende regen uit de zwarte lucht op de aarde neder.

Voorzichtig geleidde men den hulpbehoevenden grijsaard naar het vertrek, dat naar beneden voerde, toen er voor den ingang een lawaai ontstond. Zooveel men bij het schijnsel van den fakkel kon bespeuren, hadden eenige mannen iemand al vluchtende daarheen gebracht en op den grond gelegd. „Verder kunnen wij niet met haar komen," zei een hunner, „hier kan zij althans in vrede sterven." Daartusschen vernam men echter andere stemmen, welke schreeuwden: „Het is eene christin, komt met haar buiten op straat, opdat de paarden haar vertrappen en over haar lijk wegdraven!"

Daar richtte de grijsaard, de heer des huizes, zich met inspanning zijner laatste krachten op en riep den indringers toe: „Dit is mijn huis en eigendom, en de christin bevindt zich onder mijne bescherming — weg, eruit, gij anderen!"

En de groote hond, die met Syrus naar den ingang kwam geloopen, verdreef de lieden.

Syrus groette de beide dragers der stervende, hij kende hen als christenen; toen wilde hij vragen, wie die geredde was, doch een hunner,

lijke onschuld aan Christus' hart mocht rusten? „Et nos cognovimus et credidimus charitati, quam habuit Deus in nobis." En wij hebben erkend en geloofd in de liefde, welke God heeft jegens ons." „God is liefde." Ziehier geheel ons geloof, de oorzaak en de verklaring van ieder geheim. God heeft bemind, hiermede is alles verklaard."

Zondagsrust.

De mensch moet, omdat hij uit ziel en lichaam bestaat, noodzakelijkerwijze niet slechts inwendig, maar ook uitwendig God vereeren en hulde brengen. De maatschappij, een geördende vereeniging van menschen, moet dus ook door gemeenschappelijke, *openlijke*, *uitwendige* Godsvereering blijk geven van de inwendige Godsvereering harer leden.

Dit nu kan slechts uiterlijk worden kenbaar gemaakt, zoo er *bepaalde* dagen worden vastgesteld aan de publieke Godsvereering gewijd. Zulke dagen vindt men bij alle volkeren, zelfs bij de heidensche, de Romeinen en Grieken.

In het Oude Verbond was de zevende dag der week, de sabbath, Gode gewijd. „Gedenk, dat gij den sabbath heilig maakt. Zes dagen zult gij werken en al uwe bezigheden verrichten; maar op den zevenden dag is het de sabbath, de dag des Heeren; op dezen dag zult gij geen werk verrichten, noch gij, noch uw zoon, noch uwe dochter, noch uw knecht, noch uwe dienstmaagd." *Exodus XX, 8. 9, 10.*

Nog heden ten dage kunnen wij ons overtuigen hoe getrouw de Israëlieten deze wet naleven.

In het Nieuwe Testament werd door de Apostelen in plaats van den Sabbath den Zondag gesteld, als den dag des Heeren, ter herinnering aan de nieuwe schepping, de Verlossing door Christus, welke op een Zondag voltooid werd door de Verrijzenis, bekrachtigd door de zending des H. Geestes.

De Zondagsviering ofschoon even streng verplichtend als weleer het houden van den Sabbath, liet toch veel toe, wat vroeger was verboden en werd in haar onderdeelen en bijomstandigheden veel milder, veel zachter toegepast. Doch de mensch scheen zich aan een goede, zachtzinnige behandeling, welke leiden moet tot zelfontwikkeling, en gelegenheid geeft tot spontane uiting van godsdienstzin, niet te kunnen gewennen, en deed allengskens minder dan gevraagd werd en liet ten slotte de hoofdzaak bijna geheel achter. Vandaar dat in de laatste jaren in verschillende landen stemmen opgaan tegen Zondagschending en een algemeene beweging is waar te nemen tot strenger viering van den dag des Heeren.

In het Moederland, maar ook hier in onze Kolonie worden zulke stemmen gehoord. En is het wonder? Zijn er geen zondagen aan te wijzen waarom men in de voornaamste wijken der stad bijna geen verschil kan merken tusschen den werkdag en den Zondag? Zijn er niet vele personen, wien alle dagen hetzelfde zijn, die nimmer iets ondervinden wat op een rustdag gelijkt, die zich nimmer eens *vrij* kunnen gevoelen.

Wij leven hier van den handel, en niemand zoude gaarne den handel zien verslappen; in tegendeel, het is ons aller wensch, dat er meer en meer bloei kome en welvaart. Maar, zou er werkelijk nadeel worden geleden, wanneer er Zondagsrust werd geboden, met toelating op bepaalde uren, van de *noodzakelijken* arbeid? Wij betwijfelen dit. En wille daarom ons gevoelen openleggen voor een ieder.

Er heerscht drukte en bedrijvigheid in onze stad, wanneer de groote booten binnenkomen. De pakhuizen worden geopend, de bedienden zijn druk in de weer, aan de kade moet worden gelost en geladen, de brieven moeten worden gesorteerd en rondgebracht, nieuwe te verzenden mails in ontvangst genomen. Indien er dus des Zondags eens minder booten binnenkwamen, zoude er reeds veel gewonnen zijn, de oorsprong van het werken op Zondag zoude zijn weggenomen. Kunnen nu, om man en paard te noemen, de *Red D* booten niet even goed bijv. 's Maandags of Dinsdags Curaçao aandoen of van hier vertrekken? Kwamen deze booten vroeger dan ook niet op andere dagen binnen, terwijl zij thans uitsluitend op Zondag binnenstoomen en vertrekken? Zoo de reis uit New-York eenmaal 2 dagen werd vervroegd zoude er geen enkele haven op Zondag worden aangedaan, en kwamen de booten slechts om de 14 dagen te New-York zelf op Zondag aan.

Doch behalve dit, kan er nog iets gedaan worden, wat allerminst schade kan veroorzaken; wij bedoelen den zondagsrust der posterijen. De weinige brieven, welke toevallig des Zondags van Aruba of Bonaire aankomen worden steeds nog besteld tot 's namiddags zes uur. Van bevoegde zijde werd ons welwillend medegedeeld, dat met de zondagnamiddagbestelling er in 3 maanden tijd niet meer dan 15 brieven en eenige kaartjes werden verzonden. Deze bestelling dunkt ons alles behalve noodzakelijk. Postpaketten worden hier des Zondags ook afgegeven, is dit noodig?

Steeds wordt door den Postdirecteur aangekondigd, wanneer des Zaterdags de mail wordt gesloten, en steeds ook wordt er bijgevoegd, dat er des Zondags nog een *Supplementlichting* is. Hoevelen maken hiervan gebruik om het Zondagswerk te verminderen en beschouwen deze supplementlichting werkelijk als bijzaak, als hulp in den nood?

Wil ergens, waar ook met ijver en oplettendheid worden gewerkt, dan moet er tijd worden *gegeven* om eens uit te rusten, om eens overtuigd te zijn, dat men vrij is, eens doen kan, wat men wil, eens leven kan voor zich zelf en zijn persoonlijke plichten, zonder dat het oog van den patroon of principaal ons verrast bij het ter sluik *nemen van de noodzakelijke rust.* Zondagheiliging strekt een staat tot eer en nut, verheft het volk en brengt slechts zegen aan. En ons dunkt, dat dit zeer goed kan geschieden zonder dat de waarachtige belangen van den handel worden geschaad.

Nieuwsberichten.

Curaçao.

Kerkelijke berichten.

De nieuwe aanleg van het electrisch licht is voltooid. De hooge, slanke Rozenkranskerk is verlicht tot in de uiterste hoeken. Het geheel maakt een goeden indruk. Er zijn 40 gloeilampen geplaatst, waarvan 6 in het presbyterium en 2 op het zangkoor, de overige dienen tot verlichting van het gebouw. Iedere pilaar van het middelschip draagt een lamp en in de zijbeuken is het licht aldus tegen de ramen aangebracht, dat het juist valt in het midden der bogen, zoodat men een waarlijk feestelijken indruk krijgt. De rozenkransgroep, boven het hoofdaltaar, wordt nu flink door twee gloeilichten beschenen, welke zelfs het hooge baldakijn met zijn talrijke goudgerande pinakels goed laten uitkomen en zelfs hun stralen nog opzenden tot de kruisbloem.

Eenige kleine veranderingen zullen het licht in de kerk iets meer naar beneden laten vallen, opdat men overal even goed zou kunnen lezen.

Havennieuws.

Zaterdagavond ll. tegen half tien is de H. E. G. Heer Gouverneur per stoomschip *Mérida* van Aruba teruggekeerd. Door slecht weer op het meer van Maracaibo kwam het schip niet bij tijds op Aruba aan, zoodat Z. H. E. G., tegen Vrijdag reeds hier verwacht, eerst Zaterdagmorgen 9 uur kon vertrekken, en ook nu heeft tegenstroom en hooge zee de reis zeer vertraagd.

* * *

Dinsdag is de H. E. G. Heer Gouverneur per paketschoener *Gouverneur van Heerdt* met hetzelfde gezelschap, wat Z. H. E. G. naar Aruba vergezelde, naar Bonaire gezeild. Tot dit gezelschap behoort ook de heer J. H PERRET GENTIL.

* * *

De heer MIGUEL ANGEL DE MARCHENA is benoemd tot consul van Santo Domingo op Curaçao.

Een diner.

Zondagavond heeft de H. E. G. Heer Gouverneur een diner gegeven aan de hooggeplaatste ambtenaren. Onder de genoodigden werden opgemerkt Z. D. H. Mgr. J. J. A. VAN BAARS, Ap. Vic. van Curaçao, de H. E. A. heer Mr. TH. I. A. NUIJENS, Proc. Gen., en de verschillende consuls hier op ons eiland aanwezig.

Dankbetuiging.

Wij ontvingen in dank van de heeren J. & D. JESURUN, agenten van de *Palatine Insurance Co.* een net uitgevoerden wandkalender voor het jaar 1902. Deze kalender laat onwillekeurig een blik slaan in het interieur der kantoren dezer vereeniging, daar slechts de werkdagen worden aangegeven, de zondagen schijnt men thuis te vieren. Zoo behoort het.

"El Globo."

Het hof heeft Dinsdag den eisch van den Proc. Gen. betreffende den Venezolaan in zake den diefstal in het magazijn "El Globo" toegewezen en hem veroordeeld tot vier jaar gevangenisstraf, terwijl tevens werd bepaald, dat hij in het openbaar mag worden te werk gesteld.

Zijn medeplichtige P. H. werd tot 2 jaar gevangenisstraf veroordeeld.

Koningin Wilhelmina.

Onze geliefde Vorstin is geheel hersteld met haar gemaal Z. K. H. Prins Hendrik naar den Haag wedergekeerd op 15 November. De stad was met vlaggen versierd en het koninklijk paar, dat in een open rijtuig naar het paleis reed, werd geestdriftig toegejuicht. De koningin-moeder, die hen ten paleize afwachtte, omhelsde haar

---

een diaken, richtte zijn ernstig oog op den slaaf en sprak: „Syrus, zij, die wij hier brachten, verlangt u te zien."

Deze slaakte een kreet van verrassing; thans keerde de stervende haar gelaat ter zijde, hare moede oogen keken hem aan, om zich onmiddellijk weder te sluiten. De oude man had haar herkend en jammerend riep hij uit: „Mijn Miriam, mijne dochter!"... Eensklaps vroeg hij: „Van waar dat bloed op haar gewaad? Heeft zij op de vlucht een ongeluk gekregen?"

„Neen," sprak de diaken plechtig, „uwe dochter is eene martelares!" En hij verhaalde: „Gisterenavond werd zij herkend als christin en onmiddellijk in hechtenis genomen, en heden is zij naar het ren- en worstelperk gebracht. Juist had een beer zich op haar geworpen, toen de Vesuvius losbarst te: door den ontzettenden knal gingen de beesten verschrikt op de vlucht: wij konden haar redden, maar zij zal wel te zwaar gekwetst zijn, Zij verlangde u nog te zien — meer kon zij niet spreken."

Met een paar woorden waren de grootvader en Domitilla van een en ander onderricht. Zij traden nader. Nu opende Miriam hare oogen en keek beiden vriendelijk ernstig aan: zij wilde iets zeggen, maar een bloedstroom verstikte de woorden. Nu tastte zij diep ontroerd naar haren hals en trok uit haar gewaad een gouden doosje, dat zij den diaken overhandigde. Deze en de rondom staande christenen wisten, dat de martelares het allerheiligste sacrament des altaars, hetwelk zij niet meer had kunnen nuttigen, nog ongeschonden bij zich droeg; zij wierpen zich op de knieën, om getuige van de heilige communie zijn, welke thans aan de stervende zou worden uitgereikt. Deze bleef een oogenblik stil liggen, en sloeg alstoen een blik vol innig, geloovig verlangen op het dierbaar doosje met zijn kostbaren schat — doch eensklaps, als op hooger ingeving, glimlachte zij tot den heidenschen grootvader en diens kleindochter, teekende hare borst met het teeken des kruises — een tweede golf bloed stroomde uit haren mond, het hoofd der martelares zakte achterover; zij was ontslapen in den vrede der eeuwige zaligheid.

Weenend wierp de slaaf zich over zijn geliefd kind, nadat de diaken de heilige hostie weder bij zich gestoken had, aangezien de martelares slechts geestelijkerwijze had kunnen communiceeren. Diep ontroerd stonden de grijze heer des huizes en zijn kleinkind dat schouwspel aan te staren.

Buiten was de zwerm vluchtelingen haast verstoven. De asch vulde reeds de straten tot aan den gordel van een man; slechts met moeite kwam men vooruit. Bliksem, donder en storm wedijverden om den voorrang en verspreidden schrik en ontsteltenis. Boven den reusachtigen top van den Vesuvius verhief zich een vurige zuil: zij scheen in eene oneindige hoogte tot aan den hemel te reiken; schril en verblindend stak zij af tegen den donkeren nacht, en een vurig, rossig rood schijnsel hing boven de ongelukkige stad, voor zoover de schaduw niet de overhand had. Zwart, te midden van dien laaien gloed, staarde de krater van den Vesuvius ten hemel; een huiveringwekkend aanblik. De lucht werd al zwaarder, dikker, zwaveliger.

Het gezelschap begaf zich naar de kelders van het huis. Men bracht den zwakken grijsaard naar beneden en legde hem zachtjes en voorzichtig op kussens en tapijten. Gehoor gevend aan het dringend verzoek van Syrus, die om eenige gunst smeekte, dat hem het doosje met de heilige hostie als teerspijze zoude gelaten worden, begaven de diaken en zijn gezel, na de bede van den slaaf te hebben ingewilligd, zich ook op de vlucht. God heeft hen gered.

Beneden in den kelder, waar een lamp een karig licht verspreidde, ontspon zich een geheimzinnig gesprek. De slaaf, de christen, was geestelijkerwijze meester geworden. In het aanschijn des doods liet hij aan zijne woorden den vrijen loop Hij sprak stoutmoedig maar toch bedaard van het christendom, van de verlossing, van het doopsel; hij bad onophoudelijk voor de onsterfelijke zielen van zijn grijzen meester en diens kleindochter. En het geschiedde niet te vergeefs; de genade Gods, welke alomtegenwoordig is evenals God zelf, die haar uitreikt en verdeelt werkte ook hier. Begeerig luisterden beiden naar hetgeen hun werd verkondigd, en eindelijk beleden zij luide en plechtig, dat zij aan Jesus Christus, den Zoon Gods geloofden, verzochten opgenomen te worden in den schoot der H. Kerk, en toen ontvingen die twee gezamenlijk het heilig doopsel, en wel met de laatste druppelen water uit de kruik.

Hierop nam Syrus het gouden doosje, dat om den hals der martelares gehangen had, en opende het. Hij deelde het Brood des levens, dat er in lag in drie deelen, en zij aten allen en de Verlosser der wereld Jesus Christus woonde nu werkelijk in hen. Wat hadden zij derhalve nog te vreezen? De grijsaard prees onophoudelijk God voor deze genade. „Euwig, eeuwig," sprak hij, „o Heer, wil ik u dank zeggen en loven, omdat gij aan mij en mijne lieve kleindochter zooveel genade bewezen en ons gered hebt!"

En nu ook zag hij in hoe waar het geweest was, wat de zienster in het gebergte hem in den nacht toen de Zaligmaker geboren werd, gezegd had: eene arme, eene bedelares zou hem den grootsten rijkdom schenken, eene doode het leven brengen. Ja, van de arme, gemartelde christin, van de doode martelares, van haren hals had de diaken het Brood des levens genomen, opdat het hem zoude gegeven worden. Dat had hare

dochter hartelijk, waarbij het volk losbarstte van geestdrift en het volkslied aanhief. Hare Majesteit bedankte de menigte door op het balkon te verschijnen.

— Naar men verneemt zal Z. K. H. Prins Hendrik der Nederlanden een reis maken naar de koloniën.

Officieele berichten.

Bij proclamatie van 16 Dec. werd de H. E. A. Heer Proc. Gen. tijdens de afwezigheid van den gouverneur tijdelijk belast met het dagelijksch beleid van zaken.

* *
*

Tot het afnemen in 1902 der examens werden benoemd de heer Administrateur der Schoolcommissie tot lid en Voorzitter en verder de volgende in alphabetische orde genoemde Heeren als leden: F. Agterberg, C. van Beers, A. H. van Buren Scheele, Dr. H. A. de Casseres, Mr. J. B. Gorsira en A. Nouwens.

Posterij.

Lijst van onafgehaalde en onbestelbaar bevonden brieven:

Bartasar para entregar á Manuel Jimenes, Alfredo Salas Baiz, Ines Maria Cordido, Mercelita L. de Monson, Reymur Dewen, Rosa Everz, Fuensanta Tello Fernández, Alberto Fritsch M. R. A. Hoyos, Luisa Ermira Pico, Luis F. Ramirez, Rafael Rodriguez L., Emilio Reinhardt, A. van Jauswijk, Pedro B. Walter, Charles Wilsso (2), Excelsiors Boekhandel (Gebroeders Jonckheer) (aang:)

Aruba.

Maandagavond bij het ondergaan der zon kwam het oorlogsschip *Utrecht* voor de haven met den H. E. G. Heer Gouverneur der kolonie aan boord. Het donderend geschut van den stoomer verkondigde deze blijde aankomst. De Gouverneur daalde met het gezelschap in de stoombarkas en werd aan wal gebracht. Eene commissie ontving ZHEG. aan den steiger en geleidde hem naar het huis van den Gezaghebber, waar de officieele ontvangst plaats had. Den volgenden dag konden allen hun belangen komen voordragen aan den gouverneur, die zitting had genomen in het gouvernementshuis. De overige dagen werden goed besteed om de bouwlanden en mijnen te bezichtigen. Men zegt, dat de H. E. G. Heer Gouverneur, alsmede de heeren HAVELAAR en WENT een goeden indruk van Aruba hebben medegenomen.

---

laatste beweging, heur blik op hem bij haar verscheiden willen zeggen.

Kalm biddend wachtte het drietal daar onder grond den dood af. Hij kwam. Schrikwekkend was de duisternis, welke over de stad en omstreken lag uitgespreid; ontzaglijk de massa asch en steen, welke onophoudelijk van omhoog over het ongelukkige Pompeji nederdaalde. Binnen een paar uren waren reeds alle huizen bedolven, al hooger, al dikker werd die akelige korst, steeds nieuwe uitbarstingen volgden, meterhoog stonden reeds de asch boven de hoogste gebouwen. En toen het langzamerhand weder licht werd, was de geheele streek van aanzien veranderd. De stad en alles, wat daarin was achtergebleven, lag onder de asch begraven, lag daar in de diep te voor altijd reddeloos verloren.

Meer dan vijftienhonderd jaren duurde het. dat men haar weder ontdekte en begon uit te graven.

Maar zij, die in vrede hier ontslapen zijn als christenen, zij lofprijzen van ganscher harte in den hemel Hem, die ook te midden van het uitoefenen zijner rechtvaardigheid en van de bezoekingen op aarde barmhartig is, Dengene, die als middelaar tusschen de gerechtigheid Zijns vaders en de arme zielen der menschen „opent en niemand sluit, sluit en niemand opent......" met eene almachtige hand en barmhartige liefde.

De Bovenwindsche eilanden.

Maandag ll. is bij den Kolonialen Raad een ontwerp-verordening ingediend en goedgekeurd, waardoor de belasting tot instandhouding der schutterij op de eilanden Aruba, Bonaire, St. Martin (N. G.) en St. Eustatius werden afgeschaft. Dit is een daad van billijke rechtvaardigheid; want op die eilanden, evenmin als op Saba, bestond er ook geen schutterij en steeds werd door de ingezetenen met tegenzin een belasting betaald voor iets, wat slechts bestond op 't papier.

St. Martin.

Toen eenigen tijd geleden Pater VUIJLSTEKE den Eerw. Pastoor van Marigot (Fr. G.) met zijn rijtuig had laten thuis brengen, had op de terugreis een droevig ongeluk plaats. De koetsier, reeds dicht bij huis zijnde, had de onvoorzichtigheid, terwijl hij het rijtuig had verlaten en met iemand in gesprek was, niet voldoende op het paard te blijven letten, dat plotseling op hol sloeg, het rijtuig deed omvallen en door de vaart weer oprichtte en eindelijk door de gebroken boomen van het rijtuig verwond bij huis nederviel. Drie weken lang werd het dier zoo goed mogelijk verzorgd, doch bezweek eindelijk. Het paard was eerst eenige jaren geleden door Pater Kors voor goed geld gekocht. Een zwaar verlies.

Suriname.

Men schrijft ons van bevriende, vertrouwbare zijde uit Paramaribo, dat er zeer veel Curaçaonaars ziek liggen in het hospitaal. De Eerw. Paters L. SUERMONDT en H. BAARS hebben op hun doorreis naar het moederland bij hun oponthoud in Suriname, meerdere malen de zieken bezocht en waar dit gewenscht werd of noodig bleek de troostmiddelen der H. Kerk toegediend. Ook een Pater Redemptorist verstaat de Curaçaonaars voldoende en bezoekt hen geregeld.

In *De Surinamer* van 28 Nov. ll. lezen wij, dat er 21 Nov. 26 zieke Curaçaonaars per visschersboot van post Mindrinetie naar de stad zijn vervoerd; drie hunner zijn nog al ernstig ongesteld.

Uit het particulier schrijven vernemen wij, dat de zieken lijdend zijn aan koorts en buikziekten, tevens, dat hier onder Curaçaonaars ook Arubianen moeten verstaan worden. Men verzoekt ons zooveel mogelijk de emigratie der Curaçaosche en Arubiaansche werklieden tegen te gaan, het is in hun eigen voordeel, dat zij op hun geboortegrond blijven.

Ingezonden Mededeelingen.

La Semana Cristiana Ilustrada.

Recomendamos á nuestros lectores esta importante y hermosa publicación que contiene en cada número las vidas de los santos de la semana, ilustradas con magnificos grabados. En cada hogar cristiano debe leerse esta revista.

Precio de suscripción por un año 8 fr. 50 (ó 10 pesetas). Dirigirse á los señores Popelin Hnos., 3 rue Séguier, Paris.

El pago de la suscripción puede verificarse también con 180 estampillas usadas de Curaçao por el término de un año.

Nederland.

Regeeringsplannen.

Aan de Memorie van Antwoord over hoofdstuk I der Staatsbegrooting voor 1902 ontleenen wij nog het volgende:

De invoering der Ongevallenwet stuit op ernstiger bezwaren dan men oppervlakkig vermoeden zou. Niettegenstaande allen aangewenden spoed, kon eerst dezer dagen de noodige localiteit voor de Bank te Amsterdam gehuurd worden. Toch wordt geen oogenblik stil gezeten en bij het bestuur der Bank steeds op spoed aangedrongen. Binnenkort zal een nota van wijziging ingediend worden, die tot onverwijlde afdoening van het wetsontwerp tot uitvoering van art. 75 der Ongevallenwet kan leiden. Een voorstel van wet tot verzekering tegen de gevolgen van ziekte is reeds in bewerking.

Of het mogelijk zal zijn bij de verzekering tegen de gevolgen van invaliditeit en ouderdom aan een stelsel van sterkere centralisatie te ontkomen, is vooralsnog niet te beslissen. Zooveel staat vast, dat het Rijk voor deze verzekering, zoo ze ook reeds nu bejaarden zal insluiten, zeer aanzienlijke offers zal hebben te brengen, alsmede dat het een ongezonde gedachte zou zijn deze verzekering uitsluitend ten behoeve van handswerkslieden in te richten. Zij zal ten goede moeten komen aan hen die een tot een bepaald maximum genoten inkomen tengevolge van invaliditeit of ouderdom zien te loor gaan.

Wat de herziening van het tarief van invoerrechten betreft, verklaart het Kabinet dat het nemen van protectionistische maatregelen, ook maar eenigszins gelijk aan de onlangs in Duitschland ingevoerde, niet in haar plan ligt.

Veeleer zal bij de behandeling van het ten deze betrokken vraagstuk met zorg dienen gewaakt te worden tegen eenzijdigheid en overdrijving, hetzij naar den eenen, hetzij naar den anderen kant. De minister van financiën vleit zich intusschen met de hoop, dat het hem zal gelukken een tarief te ontwerpen, dat eenerzijds niet onaanzienlijke bate voor de schatkist zal opleveren en anderzijds, wel verre van de nationale welvaart te schaden, haar integendeel krachtig zal bevorderen. Aanschaffing van snelvuurkanonnen, hoezeer uit financieel oogpunt te betreuren, is noodzakelijk. De Regeering is geenszins ongezind tot beteugeling van den vaccinedwang of het tegengaan van de vervuiling onzer binnenwateren.

Niet alle ingetrokken ontwerpen zullen buiten behandeling blijven. De intrekking van het ontwerp omtrent de Zuiderzeedroogmaking is ten deele geschied uit financieele overweging en anderdeels uit tijdgebrek tot onderzoek. Bepalingen omtrent den arbeidsduur ook voor volwassen handwerkslieden acht het kabinet gewenscht.

Het kiesrechtvraagstuk blijft althans in de nu aangevangen legislatieve periode van de orde afgevoerd. Zonder Grondwetsherziening is finale afdoening dier materie ondenkbaar en die revisie is blijkens de jongste stembus niet in den smaak wegens de stemming van den wetgevenden arbeid. Invoering der Woning- en Gezondheidswetten zal in den loop van 1902 plaats hebben. Wettelijke bepalingen in 't belang van de veiligheid op wegen, zullen in dit zittingjaar voorgesteld worden. Bij het arbeids-contract zal het euvel der gedwongen winkelnering worden bestreden. Regeling van den rechtstoestand der ambtenaren wordt overwogen. Geen uitzicht wordt gegeven op invoering van wettelijke eenheid van tijd.

Een wetsontwerp regelende de gevolgen van den ruil van de afdeelingen arbeid en landbouw bij de departementen van Waterstaat en van Binnenl. Zaken, is bij den Raad van State aanhangig. Zeer uitvoerig wordt tegengesproken dat minister Kuyper als Kamerlid de politiek van neutraliteit van het vorig ministerie in zake Zuid-Afrika heeft gecritiseerd. Noch als Kamerlid, noch als jounalist heeft hij tot optreden tegen Engeland willen prikkelen. Hij critiseerde alleen de thans afgedane quaestie der Vredesconferentie.

De regeering blijft vooralsnog volharden bij de politiek van neutraliteit, die zij tegenover de drie oorlogvoerende mogendheden door de noodzaklijkheid der dingen onverbiddelijk voorgeschreven acht en is dientengevolge gehouden stiptelijk de volkenrechtelijke verplichtingen na te komen, die ingeval van oorlog aan elke neutrale mogendheid zijn opgelegd; niemand kan van haar vergen, dat ze daarom de stamverwantschap tusschen ons volk en het volk van twee dier Staten uit het oog verlieze, en steeds zal ze daarom waken, geen gelegenheid te laten voorbijgaan die haar in staat mocht stellen tot hooghouding van het volkenrecht en tot herstel van den vrede, binnen het perk van haar vermogen, mede te werken.

Buitenland.

Italie. — In verband met de jongste geruchten omtrent een niet al te

gunstigen toestand van 's Pausen gezondheid verneemt de *Pol. Corresp.* uit Rome, dat Z. H. volkomen gezond is, dagelijks audienties ontvangt en zich, voor zoover zijne krachten toelaten, bezig houdt met kerkelijke aangelegenheden.

't Is echter waar, dat de krachten des Pausen gedurende dezen zomer afgenomen zijn en dat zijn toestand, hoewel geenszins zorgwekkend, toch niet meer zoo gunstig is als weleer. Volgens de meening van dr. Lapponi kan deze toestand nog jaren voortduren en bestaat er goede hoop, dat Leo XIII zijn vijf en twintigjarig pontificaat, in Februari a. s., nog in gezondheid zal mogen vieren.

Frankrijk.— De quaestie waarover de Kamer tot zoo groote opgewondenheid is gekomen raakt eigenlijk alweer de godsdienstige congregaties.

Zooals men weet, heeft China zich verbonden om de door de mogendheden gemaakte kosten te vergoeden bij geregelde afbetaling en, — zoo verklaarde de minister van Financiën, Caillaux — China heeft steeds zijn coupons regelmatig betaald, zoodat men niet behoeft te vreezen, of dat geld zal binnenkomen.

De kosten der expeditie echter moeten terstond worden voldaan en daarom wil de Fransche regeering liever een leening sluiten om daarmee eerst de 200 millioen francs der expeditie te voldoen en vervolgens daaruit schadevergoeding te verleenen aan Fransche personen of zedelijke lichamen, die bij den Bokseropstand schade hebben geleden.

Onder deze echter bevinden zich geestelijke congregaties en daarin vond de rapporteur der begrootinscommissie, Aubbard, een heftig anti-clericaal, aanleiding tot zijn advies aan de Kamer, om de leening alleen toe te staan voor zoover zij was bestemd voor kosten en schadevergoeding aan particulieren, maar de „collectivités" aan haar lot over te laten. De zuiver financieelen vennootschappen, zooals de Fransch-Belgische spoorwegmaatschappij, die 25 millioenen vraagt, moeten dan maar eronder lijden, liever dan dat aan een geestelijke orde geleden schade wordt vergoed.

Natuurlijk dat ook onder hen, die allesbehalve vrienden der congregaties mogen worden genoemd, toch voorstanders der rechtvaardigheid worden gevonden.

En zoo heeft men gisteren kunnen beleven, dat voor de belangen der congregaties een pleidooi werd gehouden door......dengene die de wet tegen diezelfde congregaties heeft doorgezet minister-president WaldeckRousseau.

Zijn pleitgrond was de grootheid van het land, aan welke schade zou worden gedaan, wanneer de Fransche hospitalen in puin bleven liggen, terwijl de Engelsche en Amerikaansche werden herbouwd. Ja zelfs erkende hij, dat de regeering verplicht was te beschermen hen, die zich met haar toestemming in den vreemde gevestigd hadden: en als hij onwillekeurig zijn woorden over de congregaties met zijn daden vergeleek, verklaarde hij: „Wij moeten hier niet denken aan wat er in Frankrijk binnenslands gebeurt."

Ja, dat is voor Waldeck maar beter van niet.

Hij wilde alleen denken „aan datgene, wat onze belangen en grootheid betreft. Wij hebben koloniën gesticht en die moeten wij bewaren. Onze taak is verheffing. De gedachte, die de regeering bezielt, is: Frankrijk morgen nog grooter te mogen zien dan het gisteren was."

Hier werd geroep gehoord van: „Aanplakken", misschien niet van zijn vrienden.

China.—Het blijkt, dat op het laatste oogenblik de ziekekamer van Li-Hug-Chang nog het tooneel is geweest van een hevige ruzie tusschen de geneesheeren en de familie, die liever Chineesche wonderdokters wilde laten komen.

Wie nu eigenlijk de laatste hulp verleend hebben blijkt niet, naar 't schijnt juist de verkeerden, want hij stierf spoedig.

Er werden terstond maatregelen genomen om betoogingen te voorkomen want de Chinees grijpt gaarne elke gelegenheid aan om de Europeanen aan te vallen, maar het bleek toch niet noodig te zijn.

Li's opvolger als gouverneur van Tsji-li is Joean-tsji-Kai, als gevolmachtigde ter onderhandeling met de Europeanen: Wang-wen-sjao. Maar men oordeelt algemeen, dat geen enkel chineesch diplomaat genoeg begrip heeft van niet-Chineesche zaken, om met vrucht te kunnen onderhandelen. Misschien is er al een flater begaan, althans de Chineesche gezant te Peking heeft zijn keizerin gewaarschuwd, dat Rusland in geen geval Mantchourije zal ontruimen en dat Rusland een veel straffere conventie zal voorstellen, als China de onlangs voorgestelde verwerpt.

Transvaal. — Er zijn weer een aantal verwarde telegrammen, die aantoonen, dat er in de laatste dagen 5 belangrijke gevechten zijn geleverd. De eenvoudige opsomming dezer gevechten is welsprekend genoeg, om alle verdere commentaren overbodig te maken.

Op 22 Nov. viel kapitein Elliot bij Maclear (N. O. der Kaapkolonie) het commando van Fouché aan. De Boeren hadden 6 dooden en 1 gewonde. Aan Engelsche zijde werden kapitein Elliot gedood en 3 officieren gewond, opgaven over de verliezen aan mindere ontbreken.

Bij Edenburg (Oranje-Vrijstaat), dat aan de spoorlijn is gelegen, vielen de colonnes Bogle Smith en Lowry Cole de Boeren aan. Boerenverliezen onbekend. Van de Engelschen werden 3 man, onder wie 1 officier, gedood en 9 gewond.

Bij Blauwkrantz, aan de Kliprivier, viel De Wet de achterhoede van kolonel Byng aan. Luitenant Hughes werd gedood en 4 officieren, onder wie prins Radziwill, werden gewond. Verdere opgaven ontbreken. De Boeren verloren 5 dooden en 15 gewonden.

Voorts is er gevochten aan de Caledon-rivier (Z. O. in het Pongolabosch. Over deze gevechten ontbreken alle bijzonderheden, evenals over dat te Villiersdorp.

De verliezenlijst toont aan, dat er gevecht geleverd is te Roodepoort (Z. W. van Transvaal) bij Krugersdorp, waarbij de Engelschen 3 dooden en 8 gewonden verloren. Onder de dooden was 1 officier.

Een telegram uit Johannesburg meldt:

„De autoriteiten zijn er feitelijk in geslaagd, een samenzwering, die in deze stad was opgezet, in de kiem te onderdrukken. Ongeveer 20 personen werden Dinsdag te middernacht in hechtenis genomen, in verschillende deelen der stad.

„Eenige sensatie werd gisteren gewekt, toen het nieuwtje bekend werd.

„De dag, waarop de beschuldigden zullen terecht staan, is nog niet vastgesteld."

Omtrent het gevecht bij Villiersdorp deelt Kitchener in het volgende telegram uit Pretoria d. d. 23 Nov. mede:

„Uit een nader rapport van majoor Fishers gevecht bij Villiesdorp op 20 November blijkt, dat in den nacht van den 19e eenige patrouilles, welke uit zijn post te Rietfontein waren afgezonden, een weinig voor de positie van het Zuid-Afrikaansche politiekorps aan de Kalkspruit, om een rug te bezetten, welke de Zanddrift bestreek, den vijand in het bezit van den rug vonden. Majoor Fisher rukte bij het aanbreken van den dag voorwaarts naar den rug en werd zoowel van de noord- als van de zuidzijde aangevallen, maar nam een stelling in, die hem goede bedekking gaf. Om negen uur des morgens sloegen de paarden bij het zuidoostelijk einde van de positie op hol en in de verwarring slaagde de vijand erin Fisher's positie te over meesteren.

„Majoor Fisher en kapitein Langmore werden doodelijk gewond. De afzonderlijke troepjes, welke door den vijand, die ongeveer 350 man sterk was, werden gevangen genomen, werden allen gedwongen zich over te geven voor 10 uur des ochtends.

„De kolonne van kolonel Rimington kwam om 11 uur op de plek aan; de vijand was toen met uitzondering van een een kleine achterhoede afgetrokken, na de gevangenen te hebben vrijgelaten. Kolonel Rimington nam den gewonden Boeren-commandant Buys gevangen."

Men herinnert zich, dat de eerste lezing den indruk gaf, dat de Engelschen overwonnen hadden; men krijgt nu een eenigszins andere gedachte.

Advertentien.